

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра іноземних мов і методик їх навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із навчально-педагогічної роботи

М.Б. Боднар М.Б. Боднар
«31» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література),

освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)

Кременець – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальнотеоретичний курс німецької мови» [для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)»]. Кременець, 2023 р. 18 с.

Розробник:

Маруцько О. А., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов і методики їх навчання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання.

Протокол №1 від 31 серпня 2023 року.

Завідувач кафедри

Кучер В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	За вибором студента	
Модулів – 2	Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	Курс	
Змістових модулів – 4		2-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		3-й	
		Лекції	
		24	8
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год.; самостійної роботи студента – 8 год.	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)	Практичні, семінарські	
		16	8
		Самостійна робота	
	Освітній рівень: другий (магістерський)	80	104
		Вид контролю:	
		залік	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 33% до 67%.
заочної форми навчання – 13% до 87%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курсом передбачено розвиток у студентів вмінь і навичок робити припущення, верифікувати їх, узагальнювати теоретичні положення, застосовувати теоретичний матеріал для пояснення мовних явищ німецької мови та явищ мови і мовлення загалом

1. Загальнотеоретичний курс німецької мови має на меті ознайомлення студентів з умовами формування й розвитку фонетичної, лексичної та граматичної системи німецької мови, узагальнення відомостей та уявлень студентів про етапи розвитку німецької мови, її граматичну будову, ознайомлення студентів з сучасними лінгвістичними підходами та тенденціями мовленнєвого вжитку.

2. Вивчення курсу поглиблює філологічну підготовку майбутніх учителів іноземної мови, сприяє розумінню студентами структури й системи німецької мови, розкриває причини та шляхи її специфічних особливостей на сучасному етапі.

3. Загальнотеоретичний курс німецької мови розрахований на 40 навчальних години (24 лекційних та 16 практичних).

4. Програма курсу складає два модулі-блоки, які торкаються як становлення так і сучасного стану розвитку німецької мови, котрий ставить за мету системний опис теоретичних аспектів німецької мови у синхронічному та діахронічному аспектах. У модулі розглядаються такі питання:

- Історія німецької мови. Походження. Періодизація. Створення і розвиток національної мови.
- Фонетична система німецької мови. Фонетика та фонологія. Звук, фонема, алофон. Голосні та приголосні звуки. Наголос. Специфіка інтонаційної структури.
- Лексикологія. Етимологічна характеристика словникового складу сучасної німецької мови. Шляхи поновлення словникового складу. Продуктивні і непродуктивні способи словотворення. Значення слова. Фразеологія сучасної німецької мови. Лексикографія.
- Теоретична граматики. Загальна характеристика німецької мови як мови аналітичного складу. Частина мови. Синтаксис німецького речення. Граматична функція порядку слів. Типи речень. Члени речення.
- Стилїстика. Функціональні стилі мови. Стилїстичні виразні засоби.

Завдання курсу:

1. узагальнення та систематизація теоретичних знань про німецьку мову;
2. вивчення словникового складу німецької мови в діахронічному та синхронічному аспектах;
3. ознайомлення студентів з виникненням та історичним становленням німецької мови;
4. вивчення граматичних і лексико-стилїстичних ознак німецької мови;
5. усвідомлення студентами сутності мовних явищ, іншої системи понять, через яку може сприйматися дійсність;
6. порівняння явищ німецької мови з рідною та першою іноземною мовами;
7. оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції німецькомовних країн;
8. удосконалення інформаційної культури студентів (уміння працювати зі словниками, підручниками, хрестоматіями та додатковою літературою, з залученням Інтернету тощо);
9. удосконалення навичок практичного володіння німецькою мовою; поглиблення навичок критичного мислення у роботі із спеціальною літературою; висловлення своєї точки зору на те чи інше лінгвістичне явище.

Програмою дисципліни передбачено ознайомлення студентів на лекціях з дослідженнями в галузі теоретичної фонетики, граматики, лексикології, стилїстики німецької мови та загального мовознавства; виявлення предмета та об'єкта теоретичних дисциплін, сучасних тенденцій і напрямів розвитку зазначених теоретичних дисциплін. Особлива увага звертається на розуміння структури та функціонування мови, її міжкрівневі та внутрішньосистемні зв'язки.

Мета семінарських занять полягає у поглибленні розуміння студентами основних проблем теоретичних дисциплін, виявленні рівня опанування студентами матеріалу лекцій і рекомендованої літератури, формуванні навичок спостереження за мовним матеріалом, а також вміння робити самостійні висновки, розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі.

Курсом передбачено розвиток у студентів вмінь і навичок робити припущення, верифікувати їх, узагальнювати теоретичні положення, застосовувати теоретичний матеріал для пояснення мовних явищ німецької мови та явищ мови і мовлення загалом.

«Загальнотеоретичний курс німецької мови» спрямований на формування у студентів таких професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти, під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК7. *Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності.* Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

ЗК9. *Здатність до прокладання й реалізації власної траєкторії навчання протягом життя, самостійного оволодіння новими знаннями.*

ЗК10. *Здатність планувати та управляти часом.* Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів навчання, взаємозв'язку з іншими дисциплінами і майбутньою професійною діяльністю фахівців.

ЗК11. *Здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі (групі).* Дотримання етичних принципів, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність учасників освітнього процесу.

ЗК12. *Здатність обмірковувати й оцінювати власну роботу.* Розвиток сучасних пізнавальних навичок, пов'язаних з розвитком знань і творчістю.

2. Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК7. Здатність продовжувати навчання та здійснювати професійну діяльність в іншомовному оточенні, ефективно застосовувати комунікативні технології в спілкуванні з різними суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси та потреби інших.

СК10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК11. Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні іноземної мови, зарубіжної літератури на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі), трансфер сучасних наукових досягнень у практику навчання іноземної мови та зарубіжної літератури

СК12. Компетентність у ряді викладацьких стратегій і розуміння їхніх теоретичних та практичних основ, здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань і навчального досвіду у вивчення іноземної мови, здатність розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах, володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

СК15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь та навиків із професійно-орієнтованих дисциплін

ПРН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти за спеціальністю та спеціалізаціями.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їхні обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навиків, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо-професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови.

Тема 1. Об'єкт дослідження та основні завдання курсу теорії німецької мови. Важливість німецької мови у сучасному світі. Німецька мова в системі германських мов. Предмет, види, методи історії німецької мови та її проблеми. Передісторія німецької мови.

Тема 2 Давньоверхньонімецький період

Тема 3. Середньоверхньонімецький період.

Тема 4. Ранньоверхньонімецький та нововверхньонімецький періоди. Формування нації і поняття національної мови та формування сучасної загально німецької літературної мови.

Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.

Тема 5. Теоретична фонетика як лінгвістична дисципліна. Предмет та завдання теоретичної фонетики. Фонологічна система сучасної німецької мови. Сегментні і супraseгментні одиниці мови.

Тема 6. Система голосних та приголосних сучасної німецької мови.

Тема 7. Граматична система сучасної німецької мови. Граматичне значення і граматична категорія в ME. Частини мови в мєні. Лексико-граматичні класи слів.

Тема 8. Морфологія і синтаксис як дві частини граматичних досліджень структури мови. Граматика тексту.

Модуль 2

Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови

Тема 9. Етимологічні основи сучасного німецького словникового складу.

Тема 10. Морфемна структура слова. Словотвірні процеси в німецькій мові. Семантична структура німецьких слів. Семантичні процеси в сучасному словниковому складі. Німецька фразеологія як один з найбільш продуктивних способів збагачення словникового складу німецької мови.

Змістовний модуль 4. Стилїстика

Тема 11. Предмет та завдання стилїстики. Дефініція стилю. Класифікація функціональних стилів мовлення. Функціональні стилї та їх особливості.

Тема 12. Морфологія, синтаксис та словниковий склад німецької мови з точки зору стилїстики. Стилїстичні засоби.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови.												
Тема 1. Gegenstand und Aufgaben des Faches «Allgemeintheoretischer Kurs des Deutschen» Sprachgeschichte des Deutschen: Gegenstand and Grundbegriffe der Sprachgeschichte. Die Urgermanen und die Entwicklung der deutschen Sprache.	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 2. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Althochdeutsche Zeit.	8	2	1			5	11	1	1			9
Тема 3. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Mittelhochdeutsche Zeit.	8	2	1			5	9					9
Тема 4. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Frühhochdeutsche und die neuhochdeutsche Perioden. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache.	9	2	2			5	9					9
Разом за ЗМ 1	34	8	6			20	39	2	2			35
Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.												
Тема 5. Theoretische Phonetik: Phonetik als Sprachwissenschaft. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik Sprachlaut und Phonem.	8	2	1			5	10	1	1			8
Тема 6. Theoretische Phonetik: Vokal- und Konsonantensystem des Deutschen.	8	2	1			5	11	1	1			9
Тема 7. Theoretische Grammatik: Gegenstand und Aufgaben der Grammatik. Das System der Wortarten im Deutschen.	9	2	2			5	9					9
Тема 8. Morphologie, Syntax und Textgrammatik	9	2	2			5	9					9
Разом за ЗМ 2	34	8	6			20	39	2	2			35
Модуль 2												
Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови												
Тема 9. Lexikologie: Gegenstand und Aufgaben der Lexikologie.	13	2	1			10	12	1	1			10

Wortbestand der deutschen Sprache.												
Тема 10. Lexikologie: Paradigmatische und syntagmatische Bedeutungsbeziehungen im Lexikalisch semantischen System. Phraseologie.	13	2	1			10	13	1	1			11
Разом за ЗМ 3	26	4	2			20	25	2	2			21
Змістовний модуль 4. Стилiстична, територiальна та соцiальна диференцiацiя сучасної нiмецької мови.												
Тема 11. Stilistik: Forschungsgebiet, Gegenstand und Aufgaben der Stilistik. Die Definition des Stils. Die Klassifizierung der Funktionalstile. Funktionalstile und ihre Besonderheiten.	13	2	1			10	8	1	1			6
Тема 12. Stilistik: Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht. Mittel der Bildkraft.	13	2	1			10	9	1	1			7
Разом за ЗМ 4	26	4	2			20	17	2	2			13
Усього годин	120	24	16			80	120	8	8			104

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
Модуль 1			
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади нiмецької мови. Iсторiя мови.			
1.	Тема 1. Gegenstand und Aufgaben des Faches «Allgemeintheoretischer Kurs des Deutschen» Sprachgeschichte des Deutschen: Gegenstand und Grundbegriffe der Sprachgeschichte. Die Urgermanen und die Entwicklung der deutschen Sprache.	2	1
2.	Тема 2. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Althochdeutsche Zeit.	2	1
3.	Тема 3. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Mittelhochdeutsche Zeit.	2	
4.	Тема 4. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Frühhochdeutsche und die neuhochdeutsche Perioden. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache.	2	
Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної нiмецької мови.			
5.	Тема 5. Theoretische Phonetik: Phonetik als Sprachwissenschaft. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik Sprachlaut und Phonem.	2	1
6.	Тема 6. Theoretische Phonetik: Vokal- und Konsonantensystem des Deutschen.	2	1
7.	Тема 7. Theoretische Grammatik: Gegenstand und Aufgaben der Grammatik. Das System der Wortarten im Deutschen.	2	
8.	Тема 8. Morphologie, Syntax und Textgrammatik.	2	
Модуль 2			
Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної нiмецької мови.			
9.	Тема 9. Lexikologie: Gegenstand und Aufgaben der Lexikologie. Wortbestand der deutschen Sprache.	2	1
10.	Тема 10. Lexikologie: Paradigmatische und syntagmatische Bedeutungsbeziehungen im lexikalisch-semantischen System. Phraseologie.	2	1

	Змістовний модуль 4. Стилїстика.		
11.	Тема 11. Stilistik: Forschungsgebiet, Gegenstand und Aufgaben der Stilistik. Die Definition des Stils. Die Klassifizierung der Funktionalstile. Funktionalstile und ihre Besonderheiten.	2	1
12.	Тема 12. Stilistik: Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht. Mittel der Bildkraft.	2	1
	Всього	24	8

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
	Модуль 1		
	Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови.		
1.	Тема 1. Gegenstand und Aufgaben des Faches «Allgemeintheoretischer Kurs des Deutschen» Sprachgeschichte des Deutschen: Gegenstand und Grundbegriffe der Sprachgeschichte. Die Urgermanen und die Entwicklung der deutschen Sprache.	2	1
2.	Тема 2. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Althochdeutsche Zeit.	1	1
3.	Тема 3. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Mittelhochdeutsche Zeit.	1	
4.	Тема 4. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Frühhochdeutsche und die neuhochdeutsche Perioden. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache.	2	
	Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.		
5.	Тема 5. Theoretische Phonetik: Phonetik als Sprachwissenschaft. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik Sprachlaut und Phonem.	1	1
6.	Тема 6. Theoretische Phonetik: Vokal- und Konsonantensystem des Deutschen.	1	1
7.	Тема 7. Theoretische Grammatik: Gegenstand und Aufgaben der Grammatik. Das System der Wortarten im Deutschen.	2	
8.	Тема 8. Morphologie, Syntax und Textgrammatik.	2	
	Модуль 2		
	Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови.		
9.	Тема 9. Lexikologie: Gegenstand und Aufgaben der Lexikologie. Wortbestand der deutschen Sprache.	1	1
10.	Тема 10. Lexikologie: Paradigmatische und syntagmatische Bedeutungsbeziehungen im lexikalisch-semantic System. Phraseologie.	1	1
	Змістовний модуль 4. Стилїстика.		
11.	Тема 11. Stilistik: Forschungsgebiet, Gegenstand und Aufgaben der Stilistik. Die Definition des Stils. Die Klassifizierung der Funktionalstile. Funktionalstile und ihre Besonderheiten.	1	1
12.	Тема 12. Stilistik: Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht. Mittel der Bildkraft.	1	1
	Всього	16	8

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні поточного лекційного матеріалу й відповідних розділів з обов'язкової та додаткової літератури, підготовці повідомлень на семінарських заняттях, вивченні питань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати реферати \ Презентації Power point за однією із запропонованих тем:

1. Der grammatische Bau einer Sprache. Die Einheiten der Morphologie (das Morphem, die Wortformen).
2. Das Tempussystem.
3. Die grammatischen Kategorien des Verbs.
4. Das Wesen des Verbs. Die Einteilung des Verbs (syntaktische, semantische, morphologische).
5. Die Entwicklung der deutschen Grammatik im 20. Jh.
7. Das Problem der Ausgliederung der Wortarten.
8. Die Entwicklung der Modellierungsverfahren der deutschen Sätze. Satzmodelle von O. Moskalskaja und W. Admoni.
9. Das Wesen des Artikels, seine Funktionen. Die Kategorie der Bestimmtheit (Unbestimmtheit).
10. Das Paradigma des Satzes.
11. Kommunikative Satzgliederung. Der Artikelgebrauch.
12. Das Adjektiv.
13. Frage, und Befehlssätze und ihre Modelle.
14. Das Numerale.
15. Aussage-und Ausrufesätze und ihre Modelle.
16. Das Pronomen.
17. Die Wortfolge. Der Satz als Spannungsgefüge.
18. Das Adverb.
19. Das Substantiv. Paradigmatik des Substantivs.
20. Die Genera des Verbs.
21. Der Text. Die grammatischen Charakteristiken eines Gesamttextes.
22. Die Modi des Verbs .
23. Das Satzgefüge. Modelle von Satzgefügen.
24. Die grammatischen Kategorien des Substantivs.
25. Die Wechselbeziehungen zwischen den nominalen Wortarten, Pronomen und Adverbien.
26. Die Satzverbindung.

1. Підготувати усні доповіді за темами (з використанням презентацій у форматі Power Point):

1. Die Methoden der phonetischen Untersuchungen
2. Die phonetischen Einheiten
3. Die physiologische Funktionen der Redeapparats im ganzen und jeden Rede (Sprech)organs eigentlich.
4. Die Rolle der Schwingungsteilen: Tons, Klangs und Geräusches. Die Prinzipien, Ansichten, Kriterien der Klassifikation der Sprachlaute bei Phonetikern. Schildern Sie ihre Meinungen und Standpunkte in der linguistischen Literatur.
5. Die deutschen Vokale artikulatorisch und hinsichtlich nach der Ansichten der bekannten Phonetiker. Charakteristik der akustischen Einteilung der Sprachlaute (Vokale und Konsonanten) nach Betrachtungen von bekannten Phonetikern.
6. Die Tätigkeit der Leningrader Phonologischen Schule.
7. Die Tätigkeit der Moskauer Phonologischen Schule.
8. Die phonologische Tätigkeit der Prager Schule.
9. Die Phonematik
10. Die Wortakzenttheorie in der Linguistik
11. Änderungen im System des deutschen Vokalismus während des 2. Jahrtausends.
12. Änderungen im System des deutschen Konsonantismus während des 2. Jahrtausends.
13. Änderungen im Formenbestand während des 2. Jahrtausends. Substantiv.
14. Änderungen im Formenbestand während des 2. Jahrtausends. Adjektiv.
15. Änderungen im Formenbestand während des 2. Jahrtausends. Verb.

16. Wege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes während des 2. Jahrtausends. Bedeutungswandel.
17. Wege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes während des 2. Jahrtausends. Wortbildung.
18. Wege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes während des 2. Jahrtausends. Entlehnung.
19. Änderungen im deutschen Syntax während des 2. Jahrtausends.
20. Martin Luther – der Gründer der Literaturnorm der deutschen Nationalsprache.
https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19665/1/bielykh_blyzniuk2021.pdf

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
	Модуль 1		
	Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови.		
1.	Sprachliche Besonderheiten des Germanischen: - im phonologischen System (Wandel im Vokalsystem, Neuerungen im Konsonantensystem, Akzentverhältnisse); - im morphologischen System (Einteilung der Substantive in Stammklassen, Charakterzüge der Formenbildung der Substantive, Adjektive, Verben); - Veränderungen im Wortschatz.	5	8
2.	Die Formenbildung der Substantive. Das Deklinationssystem der Substantive im Ahd. Vokalische Deklination. Konsonantische Deklination. Wurzelnomina. Die grammatischen Kategorien des Substantivs. Der Formenbestand und die Flexion der Adjektive. Das Verb. Stammbildung. Starke Verben. Klassen der starken Verben. Konjugation im Präsens und Präteritum. Schwache Verben. Klassen der schwachen Verben. Konjugation im Präsens und Präteritum. Unregelmäßige Verben.	5	9
3.	Mhd. Das Werden der starken und schwachen Deklination der Substantive. Veränderungen im Paradigma der Adjektive und Pronomen. Konjugation der starken Verben im Präsens und Präteritum. Aufhebung der Unterscheidung der schwachen Verben nach den Klassen. Weitere Entwicklung der analytischen Formen der Verben, der grammatischen Kategorien der Zeit und der Modi. Die Entwicklung des Satzbaus.	5	9
4.	Die neuhochdeutsche Sprachperiode.	5	9
	Всього за змістовний модуль 1	20	35
	Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.		
5.	Artikulationsorgane. Laut als physikalisch-akustische Erscheinung. Bedeutung der Phonetik in dem Fremdsprachenunterricht.	5	8
6.	Modifikation der Sprachlaute im Redestrom. Assimilation. Progressive und regressive. Reduktion. Die Intonation. Pausen.	5	9
7.	Die Grammatischen Kategorien des Verbs. Die Grammatischen Kategorien des Substantivs.	5	9
8.	Syntax. Der einfache Satz, die Satzreihe und das Satzgefüge. Textgrammatik.	5	9
	Всього за змістовний модуль 2	20	35
	Модуль 2		
	Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови		
9.	Lexikologie und soziales und politisches Leben der Gesellschaft. Verbreitung des	10	10

	deutschen Wortschatzes. Die Existenzweisen des deutschen Wortschatzes.		
10.	Wege der Beschreibung des deutschen Wortschatzes. Die Formen der Wortbildung: a) Zusammensetzung b) Ableitung c) Übergang d) Kürzung e) Lautnachahmung f) Entlehnung Phraseologie.	10	11
	Всього за змістовний модуль 3	20	21
	Змістовний модуль 4. Стилїстика		
11.	Arten der Rededarstellung. Das Sprachporträt.	10	6
12.	Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht.	10	7
	Всього за змістовний модуль 4	20	13
	Всього	80	104

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу;
- складання письмових узагальнень до теми у вигляді тез (5-6 стор.);
- підготовку до практичних занять, виконання усних і письмових завдань, опрацювання основної й додаткової літератури по кардинальним проблемам граматики німецької мови;
- складання таблиць, схем тощо;

Окрім названих аспектів, студент виконує такі завдання в межах відповідних тем:

- опрацювання уривків з оригінальних праць вчених різних напрямів досліджень в галузі лінгвістичної теорії (тезисні конспекти вказаних уривків та відповіді на подані в кінці текстів запитання);
- виконання вправ, спрямованих на оволодіння студентами спеціальними методиками граматики-дослідницької техніки.

Необхідність удосконалення мовленнєвої компетенції спонукає до всебічного розвитку особистості студента шляхом пошуку та творчої обробки додаткової інформації, пов'язаної з тими темами та проблемами, що вивчаються згідно з програмою курсу. Таку роботу студенти виконують як усно, так і письмово самостійно і надають на перевірку викладачеві або презентують під час індивідуального заняття своїм колегам. Зокрема, до самостійної роботи належить завдання, що полягає у підготовці конспектів до кожного пункту плану семінарських занять, а також аналіз художніх текстів.

8. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Індивідуальна навчальна робота покликана сформувати практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань та поглиблене вивчення теоретичних і практичних проблем дисципліни «Теоретичний курс німецької мови» з метою підвищення якості професійної підготовки.

Метою (ІНДЗ) є поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу і розвиток навичок самостійної роботи.

Основним завданням цього виду діяльності є поглиблення набутих під час аудиторних занять знань з теоретичних основ німецької мови та удосконалення вмінь та навичок здійснення наукового аналізу мовних явищ та демонстрації дослідних прийомів на конкретному текстовому матеріалі.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з курсу, розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами, вміння презентувати результати роботи.

ІНДЗ виконується самостійно. На початку семестру кожен студент отримує тему ІНДЗ, що відповідає проблематиці практичних занять та лекційного курсу. Студент має право самостійно обрати тему ІНДЗ заздалегідь узгодивши її з викладачем. Під час проведення практичних занять студент повинен презентувати результати своєї роботи у режимі PowerPoint з використанням мультимедійного обладнання. Оцінка за ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Орієнтовні завдання для індивідуальної роботи студентів (ІНДЗ)

Академічне есе (або відео презентація в Power Point)

Студент виконує індивідуальне навчально-дослідне завдання у формі написання академічного есе (реферату) обсягом 6-10 сторінок друкованого тексту формату А-4 або виготовлення відеопрезентації (10-20 слайдів) на одну із запропонованих тем.

Академічне есе повинно містити такі структурні елементи як вступна частина, в якій зазначається проблематика та термінологічний апарат до теми, основна частина (виклад теоретичного матеріалу по темі та надання ілюстративних прикладів, що підтверджують задекларовані теоретичні положення), висновки та список використаної літератури. (Есе може виконуватись як українською так і німецькою мовою).

Під час написання академічного есе студент повинен опрацювати не менше п'яти джерел з відповідними посиланнями на них у тексті роботи. Текст роботи має містити реферативне викладення матеріалу з приводу визначеної теми.

ІНДЗ складається з титульної сторінки; змісту; вступу; основної частини; висновків; списку використаної літератури; додатків (за необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику та мету завдання.

Основна частина має містити викладення матеріалу теми.

У висновку потрібно висловити міркування стосовно досягнення мети роботи.

У друкованому варіанті обсяг роботи повинен становити 7 – 10 стор. Орієнтовна кількість сторінок у структурі ІНДЗ становить: вступ – 1 стор.; основна частина 5 – 8 стор.; висновок – 1 стор.; список використаної літератури – 1 стор.

Відеопрезентація виконується у довільній формі в режимі Power Point з обов'язковим наданням відповідних дефініцій до обраної тематики, ключових теоретичних положень, викладених у лаконічній формі, та наданням ілюстративних прикладів, що вдало підтверджують теоретичні положення по темі. Оцінюватиметься також творчий підхід та естетичність відеоподання матеріалу.

На перевірку здається диск з відео презентацією d Power Point (CD-ROM) та примірник роздрукованого матеріалу у форматі А-4.

Критерії оцінювання академічного есе (реферату):

Академічне есе оцінюється на “відмінно”, якщо:

- тема есе актуальна та відзначається практичною значущістю;
- у роботі здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми;
- використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання з лінгвістики, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи добре структурований та логічно викладений та побудований на аналізі конкретних мовних прикладів, що вдало підтверджують задекларовані теоретичні положення;
- висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;
- рекомендації є обґрунтованими та мають практичний характер;

- роботу оформлено з дотриманням встановлених правил та у відповідності до сучасних вимог оформлення списку літератури.

Академічне есе оцінюється на “добре”, якщо:

- тема роботи актуальна;
- у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми;
- використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на аналізі конкретних мовних прикладів, що підтверджують задекларовані теоретичні положення;
- висновки відповідають завданням роботи;
- рекомендації мають практичну значущість;
- оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.

Академічне есе оцінюється на “задовільно”, якщо:

- здійснений слухачем теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему;
- висновки не повністю відповідають завданням роботи;
- рекомендації недостатньо обґрунтовані;
- робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.

Академічне есе оцінюється на “незадовільно” якщо:

- тема реферату неактуальна і не має практичної значущості;
- здійснений слухачем аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- у змісті реферату не аналізується конкретний мовний матеріал, певні положення не ілюструються емпіричним матеріалом, в т.ч. таблицями, графіками тощо.
- висновки не відповідають завданням роботи;
- оформлення роботи не відповідає встановленим правилам.

9. Методи навчання:

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, вчителя іноземної мови, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійної компетенції майбутнього вчителя типологічний аналіз мовних одиниць і явищ здійснюється у межах кожного мікрорівня за допомогою порівняльного, компонентного й когнітивного методів.

Методами навчання є також:

- проблемний виклад матеріалу;
- пояснення;
- метод спостереження й аналізу мовних фактів;
- організація самостійного пошуку матеріалу;
- робота з науковою літературою;
- використання мультимедійних і комп’ютерних технологій.

10. Методи контролю:

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об’єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до науково-пізнавальної діяльності. Відповідно

до специфіки фахової підготовки перевага надається усному і письмовому контролю, тестовим завданням.

- усне опитування під час семінарських занять;
- модульні експрес-тести;
- підсумкові модульні тести;
- презентація академічних есе, рефератів,
- огляд відео-презентацій в power-Point;
- співбесіда на заліку.

11. Критерії оцінювання знань студентів

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												ІНДЗ	Підсумковий тест	Сума
МОДУЛЬ 1						МОДУЛЬ 2								
Змістовий модуль 1-2						Змістовий модуль 3-4								
32						16						12	40	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання

90–100 балів А (відмінно) – високий рівень знань, повне оволодіння лінгвістичною термінологією, творчий виклад концепції. Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу німецької мови, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми курсу як навчальної дисципліни, її мету та завдання, практичне та теоретичне значення. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах граматичного та дискурсивного аналізу. Вміє творчо аналізувати мовний матеріал і робити узагальнюючі підсумкові висновки. Не допускає помилок в усній та писемній формах мовлення.

82–89 балів В 4 (добре) – середній рівень знань, студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичні завдання без помилок, але може допускати неточності в формулюванні, незначні мовленнєві помилки у наведених прикладах. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах лінгвістичного аналізу. Вміє правильно вживати граматичні структури та явища в німецькій та українській мовах, виявляючи специфіку відповідних явищ в обох мовах.

75–81 бал С 4 (добре): Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в граматичному та дискурсивному аналізі мовних явищ та процесів, вміє застосовувати здобуті теоретичні знання в лінгвістичному аналізі мовного матеріалу, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Допускає незначні помилки в усній (писемній) формах мовлення.

67–74 бали D 3 (задовільно): – достатній рівень знань, достатнє оволодіння лінгвістичною термінологією, репродуктивний виклад концепції. Студент знає основні теми курсу теоретичної граматики німецької мови, має уявлення про головні проблеми сучасної теорії мови, які пов'язані з процесом навчання німецької мови як іноземної, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого теоретичного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.

60–66 балів Е 3 (задовільно): – рівень знань нижче середнього, часткове оволодіння лінгвістичною термінологією, репродуктивний виклад концепції. Студент знає основні теми курсу, має уявлення про головні проблеми сучасної фонетики, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого теоретичного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.

35–59 балів Fx 2 (незадовільно): – низький рівень знань, низький рівень оволодіння лінгвістичною термінологією, фрагментарний виклад концепції. Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не формований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.

0–34 бали F 2 (незадовільно): – студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно. Відсутні знання програмного матеріалу, не володіння основними поняттями, що є базовими для цієї дисципліни; не вміє викласти думку, дати відповідь на запитання.

12. Рекомендована література

Базова література:

1. Бублик В. Н. Історія німецької мови : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів; М-во освіти і науки України. 2-ге вид. Вінниця : Нова книга, 2004. 272 с.
2. Левицький В. В. Історія німецької мови [Текст] : посібник для студ. вищ. навч. закладів . Вінниця : Нова книга, 2007. 216 с.
3. Тимченко Є. П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Вінниця : Нова книга, 2006. 239 с.
4. Стеріополо О. І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. Вінниця : Нова Книга, 2004. 320 с.
5. Duden "Grammatik der deutschen Gegenwartssprache" / hrsg. u. bearb. von Günther Drosdowski in Zusammenarbeit mit Gerhard Augst. [4., völlig neu bearb. u. erw. Aufl.]. Mannheim ; Wien ; Zürich : Bibliographisches Institut, 1998. 804 s.
6. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik . [Band 1: Das Wort]. Stuttgart, Weimar : J. B. Metzler Verlag, 2013. 513 s.
7. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik .[Band 2: Der Satz]. Stuttgart, Weimar : J. B. Metzler Verlag, 2013. 535 s.

8. Fleischer W. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache – F/m : Lang, 1993. 382 s.
9. Kohler K. J. Einführung in die Phonetik des Deutschen Berlin: Erich Schmidt, 1995. 249 s.
10. Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnytsa : Nowa knyha, 2003.416 s.
11. Pompino-Marschall B. Einführung in die Phonetikl. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2003. 324 s.

Допоміжна література:

1. Altmann H. Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag GmbH. 2002.174 s.
2. Deutsche Sprachgeschichte : die Seite enthält Quellentexte (Ahd., Mhd., Nhd.), Angaben zu Dialekten und Mundarten der deutschen Sprache. URL : <http://www.linguistics.ruhr-uni-bochum.de/~strunk/Deutsch/>
3. Graefen Gabriele. Martina Liedke. Germanistische Sprachwissenschaft, A. Franke Verlag Tübingen und Basel, 2008. S. 20-32.
4. Glinz H. Deutsche Grammatik 1. Satz — Modus — Tempus. Frankfurt / Main, 1970. 378 S.
5. Götze L.E.W.B. Hess-Lüttig. Grammatik der deutschen Sprache. Sprachsystem und Sprachgebrauch. Gütersloh : Bertelsmann Lexikon Verlag, 1993. 524 s.
6. Götze L. Wahrig Grammatik der deutschen Sprache – München, 2005. 702 s.
7. Grundzüge einer deutschen Grammatik / [von einem Autorenkollektiv unter Leitung von K.E. Heidolf, W. Flämig und W. Motsch. Berlin : Akademie-Verlag, 1984. 1028 s.
8. Hakkarainen H. J. Phonetik des Deutschen – München: Fink, 1995. 197 s.
9. Helbig G. Joachim Buscha. Deutsche Grammatik : Ein Lehrbuch für den Ausländerunterricht Leipzig — Berlin — München — Wien — Zürich — New York : Langenscheidt, Verlag Enzyklopädie, 2013. 736 s.
10. Engel U. Deutsche Grammatik [4., verbesserte Auflage]. Heidelberg : Julius Groos Verlag, 2009. 888 s.
11. Eroms H.-W. Syntax der deutschen Sprache. Berlin ; New York : Walter de Gruyter, 2000. 510 s.
12. König Werner. Dtv-Atlas Deutsche Sprache. 15., durchgesehene und aktualisierte Auflage. Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 256 s.
13. Machelett K. Das Lesen von Sonagrammen in der Phonetik Hausarbeit zur Erlangung des Magistergrades an der Ludwig-Maximilians-Universität München, 1994. 112 s.
14. Petursson M. J. Neppert. Elementarbuch der Phonetik / M. Petursson, Hamburg: Buske, 1996. 222 s.
15. Rues B. B. Redecker, E. Koch, U. Wallraff, A. P. Simpson Phonetische Transkription des Deutschen; Ein Arbeitsbuch. Narr Verlag Tübingen, 2007. 155 s.
16. Vennemann Th. Neuere Entwicklungen in der Phonologie. Berlin ; New York ; Amsterdam: Mouton de Gruyter. 1986. 90 s.
17. Weinrich H. Duden. Textgrammatik der deutschen Sprache. Mannheim, 2002. 819 s.

Інтернет-ресурси:

1. Überblick über die Germanistische Sprachwissenschaft/Linguistik. URL: <https://www.gs.uni-heidelberg.de/abteilungen/linguistik/ueberblick.html>
2. http://lingvistika.dp.ua/lingvo_p_2_p_1.html
3. <http://www.edwardo.info/history2.php>
4. <http://www.linguistics.ruhr-uni-bochum.de/~strunk/Deutsch/>
5. <http://www.linguist.de/Deutsch/gdsmain.html>
6. <http://www.stefanjacob.de/Geschichte/Unterseiten/Sprache.php>
7. <http://titus.uni-frankfurt.de/didact/idg/idgstkl.htm>
8. <http://www.mediaevum.de/haupt2.htm>
9. <http://www.mwv.uni-trier.de/>

10. <http://demo.fruehneuhochdeutsch.is.guad.de/cgi-bin/fruehneuhochdeutsch/search.cgi?lang=de>
 11. <http://www.duden.de/sprachratgeber/crashkurs--in-25-schritten-zur-neuen-rechtschreibung/3>
 12. http://is.muni.cz/th/145295/pedf_b/bak.prace-Chladkova.pdf -
 13. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/> - <http://cornelia.siteware.ch/cms/didaktik/aussprache-didaktik>
 14. https://en.wikipedia.org/wiki/IPA_vowel_chart_with_audio
 15. https://en.wikipedia.org/wiki/IPA_pulmonic_consonant_chart_with_audio
 16. <http://phonetics.spbu.ru/sites/default/files/res/phonstad/index.html>
 17. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/index.html#intonation>
 18. <http://www.dw.com/de/deutsch-lernen/dialektatlas/s-8150?maca=dk-Facebookdwde>
 19. <http://simsalabim.reinke-eb.de/index.html>
 20. <http://soundsofspeech.uiowa.edu/german/german.html>
 21. http://letitbit.net/download/93702.9e08a92b6b1febae66eb4c9ada86/Teoreticheskaja_fonetika_nemetskogo_jazyka.rar.html
 22. <http://biblioteka.cc/index.php?app=forums&module=forums§ion=attach&tid=114847>
 23. http://window.edu.ru/window/library/pdf2txt?p_id=28341&p_page=3
 24. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/kontrastakzent.html>
 25. http://cornelia.siteware.ch/phonetik/Satzmelodie_Fragen.html
 26. http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=1&page_id=76
 27. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/satzakzent.html>
- <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/52575/1/THEORETISCHE%20GRAMMATIK%20-%202022.pdf>
- https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19665/1/bielykh_blyzniuk2021.pdf
- <https://www.youtube.com/watch?v=zbD7GXcbMsg>